

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:

Egész évre 180 L., fél évre 90 L., negyedévre 45 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A szemfényvesztők.

Kétségtelen, hogy a Maniu-kormány uralma alatt jó dolga van a magyar kisebbségi népek — szóban és írásban. Csak nemrég változtatta meg sanyaru kisebbségi helyzetünket Mironescu külügyminiszter a Népszövetség ülésén elmondott beszédében, fényes szavakkal ismertette azt a boldogságot, amelyben a magyar népkisebbség uszik. Hallhatta az egész világ, hogy semmi okunk sincs panaszkodásra. S a román sajtó és a megfizetett magyar renegát lapok hasábjain írásban is olvashatja az egész világ, hogy a magyarság itt ma jobb sorsban és örömtelisebb megelégedettségben van, mint bármikor azelőtt. A mi falusi testvéreink bolondítására közpénzi támogatással gyártott »székelyföldi« hetilap is uszik boldogságunk dicséretében és nem győzi felsorolni azt a sokféle államségélyt, amivel a kormány a székely gazdanepet nap-nap után ellátja. Középitkezések folynak, lázas szorgalommal javítják az utakat és hidakat; nem kényszerítik a népet felesleges iskolák építésére, hiszen mindenki oda irathatja be gyermekét, ahová akarja; műtrágya-szegélylyel javítják a gazdák helyzeit, hogy könnyebben fizethessék a mélyen leszállított adókat; nincsenek többé sikkasztások, mert minden pénzt közcélra fordítanak; nem lehet többé potom áron elvenni és kitermelni a közbirtokosságok értékes fenyőit; a karikás interimár elnökök nem üldözik bosszútól lihegve magyarpárti falusfeleiket; nincsenek többé csendőrvérek; mindenki beszélhet az anyanyelvén, különösen az adóhivataloknál — és ha valakinek valami megígérnek: azt biztosan meg is tartják. Csupán egy a baj, hogy mindez csak — szóban és írásban történik. De tényleg, úgy, hogy valami már kézzelfoghatóvá is váljék, nem történik semmi.

Tényleg az történik, hogy feldarabolják a székely vármegyéket, hogy politikai elkeveréssel megszüntessék a a székely nemzeti egység területi összetartozását, két járásba akarják központosítani a legszékelyebb vármegyét, hogy a távoli központoktól való demokratikus függetlenségnek még mai meglétsége is eltűnjék; elferdítik az ősi neveket, a vallást és a nemzetiséget; nyomtatott táblákkal tiltják büntetés terhe alatt az anyanyelven való beszélgetést; leplezik a politikai üldözéseket; szitják az egyenlenséget; jutalmazták a nemzetárulást; nem felejtkeznek el a maguk és családtagjaik jó elhelyeztetéséről sem; feldicsérik önmagukat és a testvéri rágalmazást; elkerülik a nemzet életérdekébe vágó kérdések megoldását s csak a romlás és bomlás láttára tudnak örvendezni, mert ez az ő politikai missziójuk. El akarják intézni a Székelyföldet — s ezzel a kisebbségi kérdést.

Egy a szerencse. A székely öntudat, amikor a szükség kívánja, mindig el fogja dörögni a maga szavát: mi is itt vagyunk!

A női választók összeírása a városonál folyamatban van, mint értesültünk, a mai napig mindössze 145 szavazásra jogosult nő jelentkezett a választói névjegyzékbe való felvétel végett. A jelentkezés utolsó határnapja f. hó 30-ika, s ezen dátum után csak írásbeli kérvény alapján lehet a névjegyzékbe való felvételt kérni.

A homoródszentlászlóiak nagy ünnepe.

Lélekemelő szép ünnepet ült f. hó 22-ikén a homoródszentlászlói egyházközség. Ezen a napon szentelték fel majdnem egy millió leuba került új templomát, harangját és orgonáját. Tizenöt évi várakozás után eljött a nagy nap: felépült az imádság hajléka, melyben a hívek összeseregelhettek, hogy Isten szent nevét imádják és az örök életre vezérlő igét hallgassák. Hogy az egyházközségnek ez az örömtünnepe teljes legyen, eljött az egyházközség képviselőjében Vásárhelyi János püspökhelyettes, akit a falu végén felállított díszkapunál id. Szabadi Dénes fogadott a politikai község nevében meleg üdvözléssel. Majd az ifjúság nevében Kórész Rózsalia egyetemi hallgató mondott szívből jövő, meleg üdvözléssel és nyújtott át virágcsokrot. A paplakás előtt Kórész Béla helybeli lelkész üdvözölte a már összesereglett papok élén Vásárhelyi János püspökhelyettes, aki mindenütt ihletett beszédében köszönte meg a szívélyes fogadtatást.

A harmadik harangszó alatt Vásárhelyi János püspökhelyettes és Nagy Lajos esperes vezetésével a megjelent papok, kántorok és a helybeli presbitérium a paplakásról az új templomhoz énekelve vonultak át. A templomnál a püspökhelyettes a Székely Balázs számadógondnok által rövid beszéd kíséretében átadott kulcsot az ajtót felnyitván, alázatosan lépték át a szép templom küszöbét a hívek, akik összegyűltek mindenünne, hogy részt vegyenek a szentlászlóiak ünnepén. Midőn a hívek a templomban helyet foglaltak, Szabó István helybeli kántor kezei alatt megzendült az új orgona s felcsendült a hívek ajkán az örömeik.

Az ének elhangzása után Nagy Lajos esperes a bibliából felolvasta Salamon templomszentelési imáját s később a bünvalló imádságot, hitvallást, feloldozást és a prófétai imádságot szintén ő mondotta.

Utána Vásárhelyi János püspökhelyettes mondott Isten lelkétől ihletett, hatalmas predikációt, mely az ott jelen voltakra felejthetetlen marad mindörökké! Mély gondolatokkal, örökérvényű igazságokkal teljes és a töle megszokott ékesszóval előadott beszédével megragadta a lelkeket annyira, hogy szem nem maradt szárazon, szív megindulás nélkül. Az istentisztelet alatt még Szabados József székelydályai lelkész keresztelt, Kónya Kálmán bágyi lelkész urvacsorai agendát mondott. A templomból kijövet Székely Miklós presbiter köszönte meg a püspökhelyettesnek a felszentelést és azoknak az atyafiaknak a megjelenését, akik sok községből összegyűltek az örömnapra.

A templomozás után az udvarhelymegyei »Népszövetség« nevében Gyárfás Pál drné, a nőszövetség elnöke, a homoródszentlászlói presbitérium nevében Kórész Béla, az udvarhelymegyei papság nevében Nagy Lajos esperes üdvözölte a püspökhelyettes, aki az üdvözlésekre biztató és bátorító, szeretetteljes szavakkal válaszolt.

A közebeden szebbnél szebb s tartalmas pohárköszöntők hangzottak el. Az utolsó Vásárhelyi János mondotta a homoródszentlászlói egyházközségre, mikor is a többek között így szólt: »megemelem kalapomat a legkisebb gyermek előtt is, mert ebben az egyházközségben gazdagított szegényig, nagytól kicsinyig mindenki teljesítette az egyház iránti kötelességét«.

A délutáni templomi ünnepélyen Márk Mihály nagygalambfalvi lelkész imát és bibliamagyarázatot mondott; Gyárfás Pál drné gyönyörű felolvasásában a »Népszövetség« programjáról beszélt, komoly szavakkal hívta fel a szentlászlói nőszövetséget a munka felvételére, megkezdésére. Nagy Miklósné és Farkas Domokosné érzéssel előadott szavatai után Nagy Lajos esperesné gyönyörködtette szép énekeivel a megjelenteket. A templomépítés történetét pedig Kórész Béla lelkész olvasta fel. (Ennek lényegesebb részeit, főbb adatait a jövő számban közöljük.)

A templomozás után Vásárhelyi püspökhelyettes, Sebesi János dr. főgondnok, Nagy Lajos esperes és Kórész Béla helybeli lelkész társaságában, látogatást tett id. Szabadi Dénes, Székely Miklós, Székely Balázs sz. gondnoknál, Szabó István kántortanítónál, akiknek megköszönte a meleg fogadtatást, majd este 8 órakor elutazott Kolozsvárra — Homoródszentlászlón hagyva egy boldog népet, hogy az erdélyi ref. Sionért tovább hordozza a terhes, de gyönyörűséges igát!

A sepsiszentgyörgyi kiállítás egyik tanulsága.

Egy nagy magyar vidéki gócpont gazdasági ünnepe is a múlté lett; de úgy véljük, azért visszahagyott a lelkünkben valami teremtő gondolatot, s így ez az ünnep nem volt hiábavaló.

Amikor a kiállítás gazdasági részét láttuk, lelkünk eltelt büszke örömmel, hogy ime a székely erő és akarat is teremthet szépet és gyönyörűt, de ugyanakkor bizonyos szomorúság érzete is áthatotta valónkat, nézve Papolc község gazdái együttes kiállítását, hogy miért nem minden község Papolc és a Székelyföld 4—500 községe mindenike miért nem Papolc, ahol az együttes munka, az egymás megértés, megbecsülés és a haladni akarás már is meghozta a maga áldásos gyümölcsét.

Nem abban láttam én Papolc község dicsőségét, hogy a terménykiállításon gyönyörű kollekcióval jelent meg, nem az a fontos, hogy 60—80 gazda a terményei legszebbjéit tette közzemlére, hanem dicsősége Papolc község lakóinak az, hogy ott mindenki, »úr« és »falusi« nem csak békében megfér egymás mellett, hanem összefogva, közös erővel munkálkodik mindannyiok javán.

Én úgy látom, hogy ha nincs Papolcnak egy dr. Kelemen Károlya, nincs egy dr. Bajkó Zsigmondja, talán akkor is megél Papolc népe, de gazdasági kultúrája nem emelkedik rövid idő alatt oly magasra, mint ahol áll most.

Papolc gazdái jelenleg csak három, de rövid idő múlva már 5—6 vetőgéppel vetik el a földbe gabonájukat, közös cséplőgépet csépel a köznek hasznára a községben, évenként 6—8 vagon műtrágyát szórnak már is szét földjeiken, s ez a mennyiség évről-évre nő, a mezei egerek elszaporodását közös erővel és úgy akadályozzák meg, hogy amíg a szomszédos községek mezői nagy részét letarolták a kártékony állatok, — e község gazdái egyáltalán nem szenvedtek kárt. Van községi hitelszövetkezetük, amely ott mozgatója és éltetője minden gazdasági megmozdulásnak. Papolcon nemcsak magyarok, de románok is laknak, habár csekélyebb számban és csodálatos: Papolcon nemzetiségi különbség

nélkül együtt munkálkodnak a gazdasági kultúra fellendítésén. Így is van ez jól!

Amikor Papolcot láttam, valami székely büszkeség, de egyben valami kimondhatatlan szomorúság is vett rajtam erőt. Miért nem tehet minden község a két Küküllő, Olt, Maros partján úgy, mint tesz Papolc? Miért van az, hogy a székely lelkek nem tudják megérteni egymást a székely községekben? Miért van az, hogy sok székely bizalmatlanodik a székely »ur«-ral szemben, de kedvesek neki azok, akik minden lelki közösség nélkül körülhízelgik őt, a székely erő gyengítése céljából? Miért nem tud már egyszer létrejönni minden községben a gazdasági szervezkedés, a közös munka és közös jólét elősegítése? Miért vannak még némely községünkben Tamások, hitetlenek és Mefisztók, rosszra bujtatók?

Miért? Erre csak községeink népe tudna megfelelni. **Varró Elek.**

Román lapszemle.

Az *Universul* szept. 20-iki számában »Hogy állunk a 19-ik szakaszszal?« cím alatt Kina delegátusának a Népszövetség előtt előadott javaslatáról ír. Megállapítja, hogy amia szerződés 19-ik szakaszát illeti, annak alapján nemcsak Kina, hanem valamennyi legyőzött európai állam kérheti a békeszerződések revízióját. R. Seisanu, a cikk írója helytelennek találja a Népszövetség tanácsának magatartását a kínai javaslattal szemben. »Hogy teremthet a Népszövetség — ugymond — ilyen veszélyes helyzetet, hogyan képes valósággal felbátorítani a revízionista kampányt? Ha máig Magyarország izgatott a trianoni szerződések revíziójának kérdésével, anélkül, hogy a Népszövetség közbelépett volna — milyen magatartást fog tanúsítani ez a zavargó állam holnap, miután a genfi gyűlés vita alá bocsátja a 19-ik szakasz alkalmazását bizonyos szerződésekénél?«... Az *Ultima Ora* (szept. 20-iki 221 sz.) is megállapítja, hogy a kínai törekvések a nyílt magyar és burkolt politikát támogatják s Apponyi gróf nem várt segítségre talált a kínai birodalom fiaiban.

A *L'Independance* szept. 21-iki számában közli Léon Savadjiannek, a közismert Trianon-ellenes röpiratok szerzőjének, egyik cikkét, amely a magyar propaganda ijesztő méretű terjedésére hívja fel a kisantant diákjainak és sajtószervezeteinek a figyelmét. »Kétségtelen — írja — hogy a francia közvéleményt már informálták a nagy »magyar-francia barátság« igazi céljairól. Mégsem fölösleges figyelmeztetni a román, cseh és jugoszláv közvéleményt arra, hogy a magyar propaganda már Franciaországban is veszedelmes méreteket öltött, amelynek végleges legyőzésére össze kell fogniok az utódállamoknak. A magyar propaganda szintén Franciaországnak csak egy színter barátja van Középeurópában: ez Magyarország; csak egy nép fejlődött és nevelkedett a francia kultúra fényében, ez a magyar nép, csak egyetlenegy nép lehet Franciaországra nézve hasznos és ez szintén a magyar. Ezek a franciaországi magyar propagandának hazugságai, amelyek ellen az utódállamoknak teljes energiával szervezkedniök kell. Ime számos francia kiadvány, kik már hisznek a magyar legendában: Villat volt képviselő, Ber-

gey apát, Morand, Jules Romain és már Henri de Jouvenel is Magyarországra és Franciaországra kulturkapcsolatairól cikkeztek. Miután hivatkozik Herriotnak a Le Temps-ban megjelent magyarbarát cikksorozatára, azzal fejezi be, hogy »a kisanant államok sajtó- és diákszövetségeinek azonnal meg kell kezdenie az ellentámadást«.

Az *Cuvântul* szeptember 23-iki számában a kolozsvári közlési listákba való beiratkozás lefolyásáról ír és ezzel kapcsolatban figyelemreméltónak találja azt, hogy a kisebbségek az első pillanattól kezdve milyen nagy propagandát folytattak annak az érdekében, hogy minden kisebbségi ember felvétesse magát a listába. Ennek a törekvésnek, úgy mond, megvan a célja, amelyet, úgy gondoljuk, szükségtelen elárulnunk. A kisebbségek propagandájának az eredményét a választólístába magukat felvételni akaró nők számából is megfigyelhetjük. Míg a pénteki napig jelentkező román nők száma alig volt 50, a kisebbségi nők 500-an felül jelentkeztek.

A *Curentul* szeptember 23-iki számában Jon Dumitrescu négyhasábos riportban ír a Népszövetség amaz üléseiről, amelyen Apponyi, a magyar népszövetségi delegáció vezetője elmondotta nagy beszédét. Elragadtatással ír Apponyi szónoki tehetségéről és bevallja, hogy a beszéd annyira magával ragadta a hallgatóságot, hogy »Nehányan, románok, akik, mint a Fogaras-vidéki falusiak, szájbadugott kézzel állnak meg a nagy vásár csodái előtt — mi is éreztük, hogy szemünk megnevesedtek a hallottak szomorú hangulatától. Bennünket is uralmost az átkot szóró kar s uralnak azok a szavak, amelyek mintha ősrégi katakombákból hangzanának ki. Gróf Apponyi Albert beszél, beszél anélkül, hogy remegne, beszél szakadatlanul, beszél lankadatlanul. Az agg hangja megragad, a hallgatót mind jobban megindítja. Szegény Titulescunak mennyit kellett évek hosszú során át egy ilyen nagyteltségű ellenségkel szemben fáradnia. »D'Autres« ez a szó villámként csapott le. Abban a pillanatban, amidőn az egész terem Apponyi tekintélyének rabja volt, aki olyan sok impérium romjait bejárta és aki olyan nemességgel és áhitattal hajolt meg a gyermekek előtt — abban a pillanatban, amikor teljesen uralta a lelkeket, Apponyi Albert gróf megengedte magának a legnagyobb etnikai felkiáltást: »Nem, nem, soha!« »D'Autres!«. A szó végre elhangzott s Apponyi gróf beszéde megdöbbentő csendben merült el.

Az *Ordinea* szeptember 23-iki számában G. M. Ivanov a békerezívó gondolatának a terjedéséről és hódításáról ír. »Hogy a békerezívó problémája ma holnap a Népszövetség általános gyűlése elé kerüljön — írja — a genfi barátok azon dolgoznak, ami szerintem a revízió előkészítését jelenti. A latin sajtó, de különösen a francia, fel van háborodva azok felett, amikről Genfben tárgyalnak s még gondolatban sem fogadja el a tényleges revízió lehetőségét. A Népszövetség azzal a céllal, hogy elég jogos indok álljon rendelkezésére a revízió megkezdéséhez, arra törekedik, hogy elsősorban annak az államnak teljes semlegességét érje el, amelyet a kihívó félnek fog nevezni. Más szóval: a Népszövetség arra törekedik, ami eddig nem volt célja: kényszerítő hatalmat, tehát, természetesen, jogos és mindenkitől elfogadott eszközöket keres, hogy a támadó, illetve a revízió alá vethető államot kényszerítse egy ebben az értelemben hozott határozat elfogadására. A Népszövetség tíz éven keresztül nem gondolt arra, hogy ezt a rendelkezésére álló hatalmat kikutassa, most azonban, midőn a háborút készíti elő, kereste és megkapta ezt az eszközt. Így a jogügyi bizottság a legutóbbi ülésén arra törekedett, hogy a Kellog-paktumot összeegyeztesse a Népszövetség szerződésével. A Népszövetség szerződésének 12. és 15-ik cikke meghatározza annak a lehetőségét, ha egy ország háborút akar indítani. A jogügyi bizottság a háború teljes kiküszöbölését akarja megvalósítani a Kellog-paktum értelmében. A Kellog-paktumot azonban, annak a

szerzője egyáltalában nem azért állította össze, hogy államánista és állapacifista revizionisták rendelkezésére álljon. A Kellog-paktum erőszakkal akarja megakadályozni a háborút teljes mértékben és a status quo elvének alapján. A Népszövetség magáévá teszi a Kellog-paktumot, amelyet kényszerítő politikájának alapjává akar felhasználni és arra törekedik, hogy elvegye annak az államnak fegyverkezési jogát, amely meg akarja magát védeni, amikor, ki tudja, milyen humanista és pacifista eszmék hangoztatásával ki van téve a megcsonkításnak és a revízió szegényének. Kötelességünk figyelemmel kísérni a Népszövetség törekvéseit, le kell azokat leplezni, hogy mielőtt meg lepne bennünket a revízió, mi is revízió alá vegyük a rendelkezésünkre álló fizikai erőnket.«

A *Vitiorul* szeptember 25-iki számában Pertinaxnak a »L'Echo de Paris«-ban megjelent cikkéről számol be, amelyben szintén arról ír, hogy a Népszövetség már hivatalos formában is tárgyal a békerezívó kérdéséről. Ami azonban meglepő — írja — a genfi eseményekben mi nem Khina javaslatán vagy Németország és Magyarország csatlakozásán, hanem Eric Drummond főtitkár magatartásán csodálkozunk, aki személyesen közbelépett annak az érdekében, hogy Khina javaslata az előbbi elutasítás ellenére is a jogügyi bizottság elé kerüljön.

Az *Universul* szeptember 25-iki számában a magyarországi »Levente« szervezetet ismerteti, megemlítve, hogy a kiképző tisztek között németországi vezetők is vannak. Ezzel kapcsolatban megjegyzi azt is, hogy a »Levente« kapcsolatokat tart fenn a németországi »Stahlhelm« szervezettel, amin nem lehet csodálkozni, mert a pángermán propaganda nem hanyagolja el a magyar törekvéseket, amelyekkel azonosítja magát. Magyarország — írja — sorsát Németországhoz kötötte, amiről jó tudni.

A székelyudvarhelyi Székely Dalegylettől.

A székelyudvarhelyi Székely Dalegylet mai szüreti mulatsága városunkban egyre fokozottabb érdeklődést vált ki a közönség köréből. A béli évad eme megnyitása holdvilágigízűen romantikus apró tréfákban, különösen a mókás agyafurcsággal lefolytatott férjhezmenésdi játékában éri el tetőfokát, de a komolyabb érdeklődőknek is alkalmuk lesz szép leányaink, deák fiatalembereink magyar szólótánc-brillirozását a várakozáson felüli siker jegyében elkönyvelni.

A Székely Dalegyletnek ez az újabb erőmegnyilatkozása s mulatságának fogamatot garantáló, elvárt pártolása legyen élő tanujele népünk régi híres-ségének:

„Csak nem fajult el még a székely vér,
Minden kis csöppje árága gyöngyöl ér!”
Ugy legyen!

A feneketlen mocsár. A sikkasztások, megvesztegetések és panamák burjánzó tulthegésében is példátlanul áll az a hivatali visszaélés, amelyet a bukaresti központi adóhivatal egyik főnöke akart elkövetni a múlt hétfőn. Ristnek, aki éppen a pénzügyi műveletek ellenőrzésére van kiküldve Párisból, a titkára, Guitard ur, megjelent az adóhivatalnál, hogy ott 40,000 leut tevő adóját befizesse. Az adóhivatal főnöke félrehívta a francia urat és azt az ajánlatot tette neki, hogy fizessen le az ő kezeibe 10,000 leut s ennek ellenében az egész adóösszegegről nyugtát ad neki. A titkár felháborodással utasította vissza az erkölcsletlen ajánlatot és rögtön jelentést tett főnökének, Rist pénzügyi tanácsosnak, aki magának Maniu miniszterelnöknek jelentette fel az esetet. A közdoigokra vonatkozó erkölcsi felfogásnak milyen veszedelmes romlottságát mutatja, hogy akadjon magasrangú fővárosi közhivatalnok, aki úgy vélekedhetik, hogy a külföldi pénzügyi ellenőrzés embereit is bele lehet rántani a panamák mocsarába s meg nem gondolja, hogy egy ilyen kísérletezés balsikere mennyit árthat erkölcsileg az egész országnak.

Orbán Balázs hatása Mindszenty Gedeonra.

Kegyeletos ünnep keretében ünnepli a mostani vasárnap délután a helybeli népszövetségi tagozat Mindszenty Gedeon és Kemenes Ferenc költők születésének százados évfordulóját. Mindszenty Gedeon azon egri kispapok közé tartozott, akik 1844 telen a Pestre utazó Petőfit nagy lelkesedéssel fogadták és szeretetüknek minden jelével elhalmozták őt. Ez a Mindszenty, a későbbi egri tanítóképző intézeti igazgató, a kiváló költő nagy érdeklődést tanusított a székelyek története iránt is s amikor az 1860-as években megjelent Orbán Balásznak a Székelyföld leírása című műve, nagy szorgalommal olvasta azt s a harmadik kötet 46. lapján leírt huszártörténet olyan hatással volt reá, hogy annak az alapján »Huszár tempó« című költeményt is írt. Ez a körülmény s az a nagy figyelem, amellyel Mindszenty a székelység története iránt mindig viseltetett, kötelességünké teszi mindnyájunknak, hogy születésének százados évfordulóján mi is kegyelettel gondoljunk reá s mostani centennáris ünnepén hálaunk leróvása végett minél tömegesebben jelenjünk meg.

Különböztetve, amelyhez kutfőül az Orbán Balázs Székelyföld leírása szolgált, itt közöljük.

Huszár tempó.

Vége van már a rohamnak,
»Vissza«-t fú a trombita,
Szedkőzdőnek a huszárok,
Nincs hiba.

Ezer vész közt vívtak, mégis
Mind nyergében a gyerek,
Most nyugodtan mennek,* merre
A sereg.

Csak egy hős nem tud nyugodni
A fejét tapogatván,
»Ejnye, ejnye, biz ott hagytam
A sapkám!«

És sarkantyút adva rögtön
Villámparipájának
Az ellenség közé vissza-
Bevágtat.

Százat támad meg egyszerűre
A vérszomjazó karddal
És dul, ront közöttük, mint a
Vészangyal.

De hiába! a vítétség
Száz csodája sem elég;
Odaadta sapkájáért
A fejét.

HIREK.

Szept. 28.

IRODALOMTÖRTÉNETI NAPTÁR.

Szeptember 25. Dózsa Dániel halála. Az erdélyi szellemnek volt egyik kiváló képviselője a magyar irodalomban. Író és újságíró volt egy személyben. Makfalván 1821 január 30-án született és a kisküküllőmegyei Buzásbesenyőn halt meg 1889 szept. 25-én. Tanulmányainak elvégzése után a marosvásárhelyi kir. táblánál volt írnok, majd 1849-ben Szemere belügyminiszter titkára lett. A szabadságharc elhárítása után birtokára vonult vissza, ahol élénk szépirodalmi működést fejtett ki. 1859-ben Kolozsvár egyik politikai lapjának lesz szerkesztője és hűséges munkatársa Mikó Imrének, Erdély Széchenyijének. 1860-ban Maroszlók alkirálybírája, majd képviselő, később pedig kuriai bíró lesz. Sokoldalú irodalmi munkásságot fejtett ki. Írt regényeket, költői elbeszéléseket. A maguk idejében igen ismert és közkedvelt művek voltak a Budvárhoz tűződő mondakából merített Zandirhám e költői elbeszélése s a Kornis Ilona, Boronkay Margit, Oláh Judit és Az északi fény c. elbeszélései.

Szeptember 26. Thaly Kálmán halála. A Rákóczi-kor nagy kutatójáról, a lelkes magyarról, aki 1839—1909-ig élt, születése évfordulója alkalmával (jan. 3.) már megemlékeztünk.

Szeptember 27. Kisfaludy Sándor születése. A XIX. század első évtizedeinek legünnepeltebb költője Kisfaludy Sándor volt, aki régi magyar nemesi családból származott s 1772—1844-ig élt. Ifjú korában, mint vitéz katonára a Napoleón-i harcokban végig harcolta a európai harctereket. Majd pedig a birtokára vonult vissza, ahol írói munkásságának és gazdaságának élt. Nevét Himfy szerelmei című dalgyűjteménye és Regéi érzik irodalmunkban.

Szeptember 28. Tompa Mihály születése. A virágregék, az allegóriák nagy költőjéről, aki 1817—1868-ig élt, halála évfordulója alkalmából (jul. 30.) már megemlékeztünk.

Szeptember 29. Felméri Lajos születése. A nagy neveléstaníró büszkeséggel valljuk magunkénak, mert itt, városunk falai között, született 1840 szept. 29-én és Kolozsvárt halt meg 1894-ben. Középkorai tanulmányainak elvégzése után több helyen nevelésközdött, miközben elvégezte a teológiai és filozófiai tanfolyamokat. Majd nagy utazásokat tett a kül-

földi művelt államokban s azoknak egyetemén gazdagította tudását, bővítette ismereteit. A kolozsvári egyetemen 1872-ben a neveléstudomány tanára lett s mint ilyen is sokat fordult meg külföldön. Tevékeny része volt az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, az Erdélyi Múzeum és az Erdélyi Irodalmi Társaság megalakításában, amely egyesületekben igen tekintélyes állásokat töltött be. Rengeteg neveléstaníró cikket és értekezést és számos neveléstaníró munkát írt, amelyek között különösen nevezetes A neveléstudomány kézikönyve, amelyből idősebb tanáraink igen sokat tanultak, de az ifjabb nemzedék is hasznossal forgathatja. Felméri pályája fényes bizonyítéka annak, hogy szorgalommal, erős akarral hogyan lehet a szegény sorsból a legszebb állásokba felemelkedni.

Időjárás. A meteorológiai intézet időjárásjelentése a ma délután 1 órakor leadott rádiójelentés szerint: Tulnyomóan derült, nappal enyhe, éjjel hűvös idő várható, esetleg reggeli ködökkel.

Hősök emlék-ünnep. A székelyudvarhelyi református egyházközség nőszövetsége elkészítette a világháborúban elesett hősök emléktábláját. A díszes kivitelű emléktábla a református templomban fog elhelyeztetni és annak leleplezése és felavatása f. évi október hó 13-án fog megtörténni. A felszentelést Vásárhelyi János püspök-helyettes végzi, megfelelő szép ünnepi keretében. Aznap délután a nőszövetség templomi hangversenyt is rendez változatos, gazdag műsorral. Ez az ünnepély egy kedves alkalom lesz arra, hogy megemlékezzünk elesett hőseinkről és lerójjuk velük szemben a kegyelet adóját, megörökítve emlékeiket. Az ünnepély részletes műsorát lapunk jövő számában közöljük.

Bimbóhulias. Melységes szomorúság érte Földes Miklós dr. helybeli járásbíró és családját. Kedves, kis Mártuska leánya egy és fél éves korában elhunyt. A gyászoló szülők bánatában sokan osztoznak részvétükkel.

A csikszenttamásiak javára a hét folyamán érkezett adományok: Polgári Önképző-Egylet Székelyudvarhely 1000, Tamás Lajos 150, Kézsmárki Ferenc, Dr. F. S. 100—100 leu.

Ismét elhalasztották a kamarai tagválasztásokat. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara értesítése szerint a folyó évi szeptember 29-ére hirdetett kamarai választások folyó évi november 10-ére halasztottak el. A hír különböző találgatásokra ad alkalmat. Állítólag, az elhalasztás oka az, hogy illetékes helyen még nem tudtak megállapodásra jutni a hivatalos román jelöltek személyére nézve.

A rablólilág vármegyénk határán újra megkezdődött, még pedig ez alkalommal az utonállók a Csikszereda és Szentgyházafalu közti nagyerdőt, a Tolvajost választották tanyájuknak, hol néhány vásárról hazatérő székely gazdát fosztottak ki és »hagytak helyben«. Szerencsés véletlen következtében menekült meg a kifosztástól Csergőffy polgártársunk, ki csütörtökön, éppen a fosztogatás napján, autón indult haza Csikszeredából, mintegy 67,000 leu készpénzzel. Utközben figyelmeztették a rablók garázdálkodására, mire visszafordult és a pénzt bankba helyezte, majd ismét neki indult a Tolvajosnak. A megállítást ő sem kerülte el, azonban a motozás teljesen eredménytelen maradt; a könnyű pénzt kívánó utonállók nem találtak nála semmit.

Az oklándiak Csikszenttamásért. Egy múlt heti elszámolás szerint, Oklándon az unitárius lelkészi hivatal utján csikszenttamási székely testvéreink javára a következők adakoztak: Máthé István dr. 1000, Autóbusz-társaság 600, János Domokos dr., Berecz János, Florián Kristóf 500—500, Koncz Károly dr., Megyei tpt. fiókja 300—300, Pál Ferenc, Unitárius egyház, Dávid F. nőszövetség 200—200, Cionca Macedon dr., Müller György, Vass Albert, Josif Boér dr., N. N. 100—100, Kovács Ferenc 70, öv. Flinta Jánosné, Császár Ilus 60—60, Kállay E., Nagy, Bencze D., Schvarc Jolán, Bisztricsányi 50—50, Telegdi Gábor, Voszka dr., Gáspár István, Csató István, Mántó Béla, X. Y. 40—40, Fábri József 20 leu. Összesen 5500 leu. Ezt az összeget Pál Ferenc lelkész, közlése szerint, beutalta az Udvarhelymegyei tpenztárhoz, — az ezen célra nyitott folyószámlára.

x Dr. Vánky Kálmán fogorvos külföldi utjáról visszatérve, rendeléseit megkezdte.

x Használatra keresünk egy zongorát. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérünk.

HIRSCH RUDOLF

divatüzletében
szerezheti be legolesóbban
szükségletét.

Kérem kirakataimat megtekinteni!

Megérkeztek az őszi ujdonságok!

Női és férfi kabát- és ruhakelmék, szvetterek,
puloverek, férfi kalapok, fehérneműk és
harisnyákban nagy választék!

Kérem kirakataimat megtekinteni!

A 82-ösök 45 éves találkozóját előkészítő bizottság tagjait kéri, hogy csütörtökön, okt. 3-án este 6 órakor — rövid megbeszélésre — a Barkóczy-féle vendéglőben megjelenni sziveskedjenek. A hatósági engedélyt a napokban kézbesítették a rendezőségnek.

Igazgatóváltás a kereszturi közpénzügyben. A kereszturi tanítóképzőről az utóbbi időben szétterjedt kellemetlen híreket most egy megnyugtatóra alkalmas hír váltotta fel. Az a hír, hogy Georgescu eddigi igazgatót »eredménydús« működése elismerésül visszaküldték tanári minőségben a regátba. Georgescu úr ugyanis sikeresen bizonyította, hogy mint nem szabad egy intézetet vezetni. Így érte el, hogy kereszturi működésével, 1—2 személyes hivatást vállalva, senki sem volt megelégedve. (Csak ő saját magával, mint az az általa írt értesítőből kitűnik). Az iskolának az ő igazgatósága idejére eső, legutóbbi szerencsétlen periódusa után a közönség reménytelenséggel néz Salantiu Justin új igazgató munkálkodása elé, akinek a Georgescu menesztésével egyidejűleg történt kinevezése megnyugtató hatást idézett elő.

Katonai behívójuk van a rendőrségen a következőknek, akiket felhívják, hogy Const. D. Vasile subcomisar előtt sürgősen jelenjenek meg: Baki Gyula 1918 szül. évf., Plotonier Safko Hemerich, Antol Dénes 1918, Barabás Ignac 1918, Reffi Andor 1917, Dezeriu Nagy 1917, Dénes Mihai 1916, Herceg Ferenc 1915, Fábán Antol 1915, Pál Sándor 1913, Persián Josif 1911, Jurman Leortu 1909, Vince Stefan 909, Benhard Josif 909, Ceiler Juliu 909, Szabó Carol támplar 909, Elekes Balázs cismar 908, Dulea Miklós zenész 908, Gálfi János 906, Dobay Albert 1921, Gyórfi Francisc 1924, Ranchuly Josif 923, Toti Ludovic 1923, Serg. Czere Leopold 923, Puskás Ludovic 1921, Serg. Duşinschi Artur Nandor 1926, Bernold Árpád 923, Zancovici Géza 1924, Martin Carol Dionisie 929, Marca Josif 921, Lukács Carol 1921, Macsai Sándor 921, Szász Zsigmond 1921, Joga Janos 921, Lőrinc Marton 921, Nemes Géza 921, Szokol Ferencz 921, Balázs Mihail 921, Sepsí László 921, Szabó Gheorghie 924.

Megbüntették a rágalmozót. A helybeli törvényszék hétfőn ítélték abba a bűnperben, melyet Szakáts Zoltán bikafalvi lakos indított Péter Dénes fenyédi lakos ellen azon rágalmozás miatt, melyekkel őt a Hargitában írt cikkében illette. Péter Dénest, aki állításait nem tudta bizonyítani, a törvényszék bűnösnek mondta ki és 1500 leu pénzbüntetésre s 650 leu perköltség fizetésére ítélte. A törvényszék azon lényeges enyhítő körülmény mellett, hogy az elíteltnek nagyszámu családja van, bizonyára tekintettel volt a büntetés kiszabásánál arra a körülményre is, hogy őt a sértő cikk megírásába a nálánál gyávább karikás kortések ugratták be, akik, lehet, hogy lefizetik most a rá kiszabott pénzbüntetést, de a fogházbüntetést bizonyára nem ülőnek le helyette. Az ítélet jogerős, de az ügynek, valószínűleg, folytatása lesz, mert a Hargita szerkesztője az ítélet után feldicsérelte a Péter Dénes bűncselekményét és valósággal megismételte a durva és alaptalan sértetést.

Műsoros estély Szombatfalván. A szombatfalvi ifjusági egyesület vezetősége folyó hó 29-én este 8 órai kezdettel a népház helyiségében táncos estélyt rendez, mérsékelt helyárak mellett. Erre az első estélyre, mely gazdag és izléses műsorral fogja a közönséget szórakoztatni s egyuttal kulturánk fejlesztésére is szolgál, a megyebeli és vidéki közönséget tisztelettel meghívja az ifjusági egyesület rendező bizottsága.

Köszönetnyilvánítás részvétért. Mindazok, akik a Mártuska leányunk elhunytával minket ért csapásban résztvenni, vigasztalni, s a temetésen megjelenni szivesek voltak, fogadják köszönetünket. *Földes Miklós dr. és családja.*

Estély a csikszenttamásiak javára. A helybeli Csizmadia Ipartársulat okt. hó 5-én a saját helyiségében, este 8 órai kezdettel, házi estélyt rendez, amelynek tiszta jövedelme a csikszenttamási tűzkárosultak felszólítására fordítatik. A rendezőség gondoskodott, hogy a t. közönségnek kellemes szórakozásban legyen része; 8 órától 10 óráig változatos műsor lesz, azután tánc. Beléptidij nincs. Tekintettel a jótékony célra, ezen estélyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a társulat vezetősége.

Helyreigazító nyilatkozat közlését kívánta tőlünk id. Bencze Dénes bágyi lakos. »Hogyan megy a vármegye közigazgatási megszervezése« című mult heti cikkünk ama soraira vonatkozólag, amelyekben az ő egyik szereplését ismertettük és kísértük megjegyzéssel. Beküldött nyilatkozatát azonban nem közölhetjük, mert nem felel meg a sajtótörvény követelményeinek, de különben sem cáfolja közlésünk ama lényegét, hogy egy gyűlésen a jelen voltaként valóban a kormánypartba való belépésre hívta fel.

Műsoros estély Székelykeresztúron. A Székelykereszturi Jótékony célú Társaság ma, szombaton este — aggenház-alapja javára — a Walter-féle színházteremben, táncos estélyt rendez. Szinre kerül, a székelykereszturi filharmónikus zenekara és Szentmártoni Kálmánné közreműködésével, A királykisasszony operett és a Kalapribillió, Kabdebó Erna 1 felv. vigjátéka. Műsor után a csikszenttamásiak javára tombola lesz.

Hogy szolgáltatnak néhol igazságot? Annak idején megirtuk volt Nagy Márton farkaslaki idősebb gazda esetét, a f. évi április 24-én a Tamási Áron tiszteletére rendezett közönségi ünnepség alkalmával, valami nem tetsző megjegyzés miatt, a csendőrmester eltávozásra szólított fel, majd később, midőn egy társával csakugyan haza felé ment, ugyanőt a csendőrszék udvarába berántották és bántalmazták. A vármegye prefectusánál előadott sérelem és panasz folytán a prefectus akkor a megtorlást megígérte, s közbelépésére egy csendőrszázados a közönségben hamarosan meg is jelent, érdeklődve a részletek iránt, s kikérdezve Nagy Mártont is. Mindenkit érdekelhetnek a további fejlemények, magunkat is érdekelték. Amit azonban megtudhattunk, abban szó sincs a Nagy Mártont ért sérelem megtorlásáról, ellenben megtörtént az, hogy közben megbüntették Nagy Mártont 100 leura, kifolyt trágyalé miatt, s a mult vasárnap, a mise alatt a nevezetes Nagy Domokos községi bíró, Pakot Simon és Pakot Zs. Ferenc községi interimár bizottsági tagok társaságában, csendőrkisérlettel, a házakat tűzveszélyesség szempontjából vizsgálván, ugyancsak a Nagy Márton sütőjét tűzveszélyesnek minősítették, ugyanakkor, mikor az övének kéménye van, míg Nagy Domokos bírónak nincs kéménye. Így mérlik néhol az igazságot, ha az ember nem karikás párti kortes véletlenül.

Három állatvásárt engedélyeztek Bögöznek január 8—10, június 20—22 és október 20—22 napjaira, azonban a község ama kérését, hogy kirakó vásár is legyen, a kereskedelmi és iparkamara kifogásai következtében elutasították.

Ajánlatot kérnek 50 öl tűzfára. A helybeli St. O. Iosif liceum igazgatósága ezen hirdetés megjelenésétől számított 2 héten belül 50 öl tűzfára beszerzésére ajánlatokat kér.

Némelyik állami iskolában a magyar gyerekek magyar nevét vármegyénkben sem mindig a helyes, eredeti formájában írták be a beiratáskor — mint egyes panaszokból halljuk. Ehelyett romános írásmód szerint változtatták meg, azzal a magyarázattal, hogy a román betűsorban ez, vagy az a betű ismeretlen. Természetes, hogy az ilyen eljárás teljesen törvényellenes, mert az anyakönyvi törvény szerint, a nevek minden legkisebb változtatás nélkül, mindig úgy irandók, ahogy ezek az anyakönyvbe be vannak írva, s ezt az elvet az egész kulturált világban mindenütt tiszteletben is tartják. Kivéve, persze, azokat, akik ilyen primitív módon akarnak az államhatalom kegyeire maguknak érdemeket szerezni.

A vadásztársaság ezúton is felhívja azon tagjait, kik tagdíj fizetési kötelezettségüknek még nem tettek eleget, hogy már rég esedékes tagdíjait az egyesület pénztárába haladéktalanul fizessék be, mert azok ellen, akik tagsági igazolvány nélkül fognak vadászni, az egyesület a legszigorubbán fog eljárni.

Sajtóperben elővezetés. Most csütörtökön, 26-ikán lett volna a tárgyalása a helybeli törvényszéken annak a sajtópernek, amelyet Gegő Simon szentléleki plebánus indított Réti Imre, a Hargita szerkesztője ellen, ennek, a lapjában kinyomatott, a plebánosra vonatkozó rágalmozó kifejezései miatt. A tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert Réti ur nem jelent meg, mire Gegő plebánus kérte, hogy Réti-nek egy újabb tárgyaláson való megjelenéséről elővezetés útján történjék gondoskodás. Ezt a bíróság a törvény alapján el is rendelte.

Az Országos Kath. Népszövetség helyi tagozata most vasárnap délután pontosan 1/2 órai kezdettel a főgimnázium tornacsarnokában Mindszenty Gedeon és Kemenes Ferenc költők születésének százados évfordulója alkalmából emlékülnevet rendez a következő műsorral: 1. Mindszenty: Szeretlek, szép Szűz Mária. Éneklő a közönség. 2. Megnyitót mond Pál István, preláta, tagozati igazgató. 3. Kemenes Ferenc és Mindszenty Gedeon életét és költészetét ismerteti Bíró Lajos főgimn. c. igazgató, népsz. elnök. — Az ismertetéssel kapcsolatban válogatott szemelvények költeményeikből s dalaikból: a) Kemenes: Emlékszel-e? Szavalja: Eichner Emil, b) Mindszenty: Igére vár a nép. Szavalja: Fábán József, c) Mindszenty: A szentek unokáihoz. Szavalja: Veress Béla, d) Kemenes: Az egyház élete. Szavalja: Kabdebó Annus, e) Mindszenty és Kemenes népdalaiból (Nincsen annyi tenger csillag az égen... stb.) Bokorné Binder Jolán zongorakísérete mellett énekel Márton Lajos zetelaki kántor-tanító, f) Kemenes: A nő. Szavalja: Beldovits Emil, g) Mindszenty: Mária méhei. Szavalja: Vass Mária. 4. Énekel Halmágyi Samuné. 5. Zárószót mond Szilávik Ferenc, főgimn. igazgató, az irodalmi szakosztály elnöke. 6. Pápai himnusz. Éneklő a közönség. — A kegyeletes ünnepélyre mindenkit szeretettel hív meg a népszövetség elnöksége.

Kérem a református egyház híveit. A helybeli református egyházközség keblé tanácsa felkéri az egyház azon tagjait, akik folyó évi egyházi adójukat még nem fizették be, hogy azt a beszedőnek fizessék be, mert ezen adóból fog kijavítani a kollégium mellett, régi papi lakás. A javítási munkálatok már meg is kezdődtek s az egyháznak elkerülhetetlen szüksége van a folyó évi egyházi adóra. Elvárja a keblé tanács, hogy az egyházközség minden tagja teljesítse kötelességét, mert adósságcsinálástól és a végrehajtás kellemetlenségeitől csak így lehet megkímélni az egyházat.

Katholikusok! Az udvarhelyi Ol-táregylet Krisztus királysága ünnepén (okt. 27.) kiállítás rendez. Már egy éve folyik a munka szüntelenül. Imád-ságos lelkek önzetlenül dolgoznak azon, hogy Krisztus király temploma, lakása minél megfelelőbb, királyibb legyen. Értékes, művészi egyházi ruhák, kegy-szerek kiállítása emeli az áhitatot és kath. meggyőződést. Azonban az anyag nagyon sokba kerül ezekhez a ruhákhoz, azért a kath. hívek áldozatkész-ségéhez fordulunk. Aki szereti az Isten házat, Krisztus király otthonát szé-pnek, Istenhez méltónak látni, az járul-jon hozzá tehetsége szerint ehhez a gyönyörű ünnephez. A kath. asztalo-sok egy-egy szép térdepelővel, vasmun-kások kereszttel, vagy bármely más kiállítható anyaggal. — Az udvarhelyi kath. közönség lehetővé kell, hogy tegye hozzájárulásával e művészi ki-állítás. Adományokat Mihály Jánosné elnök, vagy e lap kiadóhivatala továbbítja.

Hir egy itteni volt siguranca-főnökről. Egy érdekes bírósági ügyvel és ítélettel kapcsolatban olvastunk a napokban hirt Brădeanu Cornel dévai rendőrfőnökről, aki mint az itteni siguranca-hivatal évekkel ezelőtti főnöke nálunk is még sokaknak emlékezetében van. Az ügy akképpen keletkezett, hogy Déván vizsgálat indult Brădeanu egyik volt hivatali elődjével szemben, aki hivatalban léte alatt mintegy 80 ezer leut sikasztott el a záróameg-hosszabbításokért fizetett összegek-ből s az alája rendelt rendőrlégénység zsoldjából is jogtalanul levonásokat csinált. Az emiatt indított eljárás köz-ben arra került sor, hogy Brădeanu-nak ki kellett hallgatnia volt elődje viselt dolgairól egy gépirónót, aki már a kérdéses korábbi időben is hivatali alkalmazott volt, aki azonban nem akart volt főnöke ellen oly kedvezőt-lenül vallani, amint azt Brădeanu óhaj-totta volna. Erre ez a kihallgatás után a magának tetsző módon diktálta jegy-zkönyvbe a tisztviselőnek vallomását, s azzal aláíratta. A gépirónó azonban Brădeanut feljelentette emiatt, azt állítván, hogy főnöke kényszerítette őt a vallomásának nem megfelelő jegy-zkönyv aláírására. Mindezek követ-keztében a dévai törvényszék — miután a Brădeanu elleni vádat a tanukihall-gatások alapján igazoltnak látta — a rendőrfőnököt egy hónapi elzárásra ítélte, s az ügyesség egyuttal a belügy-minisztériumtól kérte állásából való felfüggesztését is. Ez intézkedés meg-tételét azonban a belügyminisztérium — a dévai prefectus véleményes ja-vaslatára — megtagadta, a törvény egyik szakasza alapján, amely erre lehetőséget enged, ha az elítélés nem dehonesztáló bűncselekmény (mint gyilkosság, lopás, csalás, stb.) miatt történik.

Több városi lakos panaszodik, hogy a legutóbbi időben a városi kaszálók egy részét — alig érthetőleg és sehogy sem helyesülhetőleg — idegen községi kapták meg feles művelésre, pedig akárhány városi lakos szívesen megdolgozta volna. Az is lett volna a rendje, hogy e révén is azok jussanak némi előnyhöz, akik a város közterhei viseléséhez hozzájárulnak. A jövőre ilyen esetben a városi lakosság érde-keinek alaposabb figyelembe vételét várjuk!

x Táncanfolyam. F. é. október 5-én, szombaton a Gáspár-féle vendéglő helyiségében egy zártkörű táncanfolyamot nyitok, 5—7-ig iskolások és 8—11 óráig felnőttek részére. Iratkozní úgy Gáspár urnál, valamint a Könyvnyomdát R. T.-nál is lehet. A n. é. k. szíves partfogását kérem. *Herlińska Nándor*, okleveles táncanár.

x Fűszerüzletben gyakorlott leány felvétetik, ugyszintén egy fiu tanuló-nak! Forró Gézanál.

Alkalmi vételen sikerült nagyobb tétel angol és skót szöveteket nagyon olcsón megvennem! Hogy mindenki árait olcsóságáról meggyőződjék, 1200 leuért egy öltönyre szövetet összes hozzávalókkal vásárolhat! A raktáron levő összes szövetek árait mélyen leszállítottam. Kész ruhák, kabátok, nadrágok, gyermekruhák, bőrkabátok dús választékban feltűnő olcsón! Tisztelettel: **LÖBL R.** Str. Principesa Elisabeta (volt Bethlen-utca) 13.

x 3-4 középiskolai osztályt végzett, jó családból való fiút tanulónak felvesz a Szilágyi-cukrászda. Ugyanott 15 év körüli jó családból való leányokat is alkalmaznak cukorkakészítési és csomagolási munkálatokra, megfelelő javadalmazás mellett.

x Eladó egy teljes sorozat Révai-lexikon jutányos áron. Cim a kiadóhivatalban.

x Egy ügyes leányt tanulónak felvesz: *Keszler Albert* kalapos.

x **Bodrogi Károly** városi vállalkozó lakását Str. Regele Carol (Br. Orbán Balázs-utca) 35. sz. alá helyezte át.

Szabadiára helyezés. Irtunk arról a feljelentésről, amelyet Rákosi Albert homoródfürdői vendéglős tett — az elszámolásnál előállott differenciák miatt — Simon Gáborné nevű volt alkalmazottja ellen, akit emiatt előzetes letartóztatásba is helyeztek. Minthogy Simon Gáborné ügyvédje az előzetes letartóztatás ellen felfolyamodott, az ügy a marosvásárhelyi tábla elé került, amelynek döntése a napokban érkezett le a törvényszékhez. A tábla Simonné szabadiára helyezését rendelte el, mert nevezetnek állandó lakása van, s a vizsgálat érdeke másképpen sem kívánja letartóztatásban tartását.

KÖZGAZDASÁG.

A földmívelésügyi minisztérium által ígért kedvezményes műtrágyával való zavarok annyira megrontották a műtrágya beszerzésének lehetőségét, hogy az igényelt mennyiséget rövid idő alatt a legjobb akarat mellett sem lehet kiszolgálni. Talán már e sorok megjelenésekor két vagon áll Udvarhelyen azoknak a gazdáknak rendelkezésére, akik igényüket már bejelentették. Akik őszi műtrágyára igényt tartanak, sürgősen jelentkezzenek. Az a körülmény, hogy az őszi vetés már megtörtént, nem lehet akadály a műtrágya használatának, mert azt a kikelt vetésre is teljes sikerrel rá lehet szórni, de helyes dolog lenne, ha főképpen sik területű kaszálók a késő őszi műtrágyát kapnának, mert a műtrágya feloldása így sikeresebb.

A vetéshez szükséges »Porzol« korlátlan mennyiségben áll a gazdák rendelkezésére.

Piaci árak. A buza: 100—115, rozs: 80—90, árpa: 70—75, zab: 38—45, tengeri: 70—80, burgonya: 15—18 leu vékánként. Varró Elek

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely.

Ha szép gallérokat akar viselni, ha azt akarja, hogy gallérai tartóssága megduplázódjék,

ugy gallérait tisztítás végett csak a brassói **KRISTÁLY-gőzmosódába** vigye, ahol ruhák tisztítását is vállalják.

Gyűjtőhely:
Udvarhely részére
SZENKOVITS utóda.

Van szerencsém a közönség szives tudomására hozni, hogy saját készítményű **ablak-rolettákat** készítek Székelykeresztúron. Rendeléseket Udvarhelyen felvesz Szabó András szításmester, Temető-utca 13 sz. alatt. Tisztelettel **Balogh Jánosné** roletta készítő Cristur-Săcuesc.

Mechanikai

műhelyemet Vár-utca 18 sz. alatt megnyitottam. Vállalok dinamó tekerésel, mágnesezést, új akkumulátor készítését, autó, Diesel stb. motor, valamint írógép és varrógép javítását szakszerűen, felelősség mellett.

A közönség szives pártfogását kéri:

KAPTZA ANDOR

mechanikus, Odorheiu.

Salamon Béla rőföskereskedése

Bethlen-utca 12 szám.

Beérkeztek a legújabb divatu:

Zimmermann, Scherg, Buhus, Prazsmar és külföldi női- és férfi-szövetek, ugyisintén Crep de Chin, Gristetta-selymek, mintás gyapjudelinek, grenadin és batisztok, dús választékban. **Gyolcsok** 22 leutól és garantált jó mosó sifonok már 32 leutól kaphatók.

Tisztelettel értesitem

a nagyérdemű városi és vidéki gazdaközönséget, hogy új

kötélgéártő-műhelyemet

megnyitottam a Bethlen-u. 39 sz. alatt levő (Keszler János-féle) helyiségben. Ahol minden e szakmába vágó rendeléseket elvállalok, a legjobb kivitelben, pontosan való elkészítésre. Raktáron tartok mindennemű kötéláru kész munkát. Nagy választék! Szolid jó árak! Visszateladóknek árkedvezmény!

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

Nagy Péter

kötélgéártő-mester.

Az őszi pénzszüke dacára

sem emeljük fel a kamatlábat, hanem változatlanul folyósítunk

18%-os kölcsönöket.

Olcsó kölcsöneink terjedelmesebb folyósíthatása céljából Oklándon és Parajdon képviselőket állítottunk fel.

Oklándon: dr. János Domokos
ügyvéd ur,

Parajdon: Gagy János

volt bankpénztárnok ur vállalta intézetünk képviselőt, miért is a székhelyünkől távolabb lakó és kölcsön iránt érdeklődő felek a nevezett urakhoz fordulhatnak.

Egyesült Ipar- és Jelzálogbank R.-T.

segessvári pénzüzetet fiókintézete

Székelyudvarhely.

Ha elegánsan akar öltözködni, ha olcsón akar vásárolni, keresse fel saját érdekében

Gold Izidor

készáru-üzletét és szabóságát Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 9 sz. alatt, hol minden szezonra, minden igényt kielégítő, kész ruhákban állandóan nagy választék várja.

Kiadó lakás.

3 szobás lakás, mellékkeliségekkel, nov. 1-től kiadó, ugyanott 2-2 szobás butorozott garson-lakás, külön bejáratú szintén kiadó. Tudakozható a kiadóhivatalban.

Kiadó ház

Szent Imre-u. 58 sz. alatt. Áll 3 szobából, konyhából, s a szükséges mellékkeliségekkel. Értekezni lehet a ref. kollégium régi épületében.

Egyes fogatu szekér, kisebb üléssel, ernyővel és hámmal felszerelve, eladó: Gyerkes Mihálnál Odorheiu.

Pártoljuk a hazai ipart!

Gallérjait ne vigye máshová, csakis kizárólag

SCHMITZ-hez,

ahol legszebben mossák és fényezik. Ugyisintén ruhákat fest és tisztít.

Versenyképes munka! Versenyen aluli árak!

SCHMITZ

kelmefestő

ODORHEIU Malom-utca 21.